

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

tento bulletin shrnuje činnost CZ-IALE v roce 2016, ze kterého největšího ohlasu dosáhla návštěva R.T.T. Formana v Praze. Dále bychom chtěli vyzdvihnout zařazení časopisu *Journal of Landscape Ecology* do databáze SCOPUS, což je i pro nás motivací k rozvíjení potenciálu našeho bulletinu. Těšíme se proto na Vaše příspěvky v roce 2017!

SPOLKOVÝ MEZINÁRODNÍ VĚDECKÝ ČASOPIS JOURNAL OF LANDSCAPE ECOLOGY BYL ZAŘAZEN DO DATABÁZE SCOPUS

Níže přikládáme v originále text sdělení od hodnotícího Scopus Teamu, jenž nám oznamuje (19.11.2016), že časopis byl akceptován pro inkluzi do databáze Scopus spadající pod nizozemský vydavatelský a informační komplex Elsevier (zmínka o průběhu a komplikacích hodnotícího procesu JLE- viz průběžná zpráva v Bulletinu CZ-IALE 1/2016). Podle Petera Golly z firmy deGruyter (která nám spravuje distribuční web) - v jisté fázi nám pomáhal v komunikaci a ohledně přezkoumání požadovaných parametrů časopisu - obvykle Scopus začíná s indexováním od 1. čísla publikovaného v roce akceptování pro databázi (tj. ročníku 2016) anebo od data podání žádosti, což bylo 13.3.2015. A současně s gratulací dodává, že ke zviditelnění článků otištěných v JLE v r. 2017 na elektronických stránkách Scopus by mělo dojít v příštím roce. Některé starší články JLE z důvodu chyby Scopus se v databázi již vyskytují, ale je to pod jiným ISSN (maďarského časopisu, jehož původní název začali uvádět anglicky ve stejné verzi jako je název našeho časopisu). Pro redakční radu

a redakci tedy nastává období zvýšeného úsilí o vyšší kvalitu přijímaných článků - za předpokladu, že se po nynějším "up-gradování" časopisu navýší zájem o publikování v něm. Logické další kroky by byly (1) zvýšit úhrn ročně publikovaných článků (v tištěné formě zvednutí počtu čísel ze 3 na 4), (2) po jisté nedlouhé době se pokusit submitovat časopis pro zařazení do citační a bibliografické databáze Web of Science, Thomson Reuters (nově Clarivate Analytics) a za (3) k tomu potřebujeme neustále zlepšovat metriky našeho časopisu, zejména počet prokliků na články indexované ve Scopus, počet stažení těchto článků a hlavně počet citací v jiných časopisech. S těmito úkoly nám samozřejmě jako členové CZ-IALE můžete významně pomoci.

Pro členy CZ-IALE se indexací časopisu do jedné z nejvýznamnějších světových databází otevřá možnost (zejména ve společenských oborech) dosáhnout na kvalitní publikaci, pokud se rozhodnete v našem spolkovém časopise publikovat. Současně redakční rada nabízí členům IALE (nejen CZ-IALE) možnost vytvořit

speciální číslo na vybrané krajinně-ekologické téma, které by zájemce editoval jako hostující editor, což znamená dát dohromady alespoň 5 článků tuzemských i zahraničních autorů na dané téma a ve spolupráci s výkonným redaktorem zajistit recenze (ideálně třeba jako výstup z konference). V této věci se můžete obracet s dotazy či nabídkami na redakci.

*Subject Chair - Default - Final decision: Accept
Title: Journal of Landscape Ecology
ISSN / E-ISSN: 1803-2427 / 1805-4196*

Dear Pavel Kovář,

The title mentioned above has been evaluated for inclusion in Scopus by the Content Selection & Advisory Board (CSAB). The review of this title is now complete and the CSAB has advised that the title will be accepted for inclusion in Scopus. For your information, the reviewer comments are copied below:

This journal has started to gather a reasonable number of citations to articles and they come from authors that were geographically well distributed. It has a niche to occupy and that is its strength.

If necessary, our Source Collection Management department will contact the publisher in order to set up the content feed for Scopus. The title will be loaded in Scopus as soon as we have access to the title and the content has been processed for indexing. At this moment, there is no further action required from your end.

*Yours sincerely,
Scopus Title Evaluation Support
titlesuggestion@scopus.com*

Děkujeme všem členům IALE, kteří se během téměř již desetileté existence časopisu podíleli na naplňování jeho obsahu, recenzování článků či citacích našich článků v časopisech na WoS či podpořili časopis jeho předplacením a odebíráním. Do budoucna přejeme našim členům coby autorům originálních badatelských výsledků lehkou ruku při tvorbě rukopisů pro náš časopis.

Pavel Kovář a Petr Maděra

VENKOVSKÁ KRAJINA 2016

Již 14. ročník mezinárodní mezioborové konference „Venkovská krajina“, kterou pořádala CZ-IALE ve spolupráci s Ekologickým institutem Veronica, se opět konal v tradičně příjemném prostředí Centra Veronica v Hostětíně ve dnech 19. – 22. května 2016. Mezinárodní charakter konference zase dodávali kolegové ze Slovenska. Sborník se 20 recenzovanými příspěvkůmi a s rozsahem 176 stran opět obětavě připravila editorka Linda Černušáková včas, takže byl účastníkům konference k dispozici.

Vyžádaný vstupní referát o proměnách české kulturní krajiny přednesl Jan Skaloš. Shrnuje přehledně různé přístupy a výsledky bádání, referát byl výborný, škoda, že autor nezvládl napsání textu do sborníku konference.

Mezioborový charakter konference opět potvrzuje přehled témat některých vědeckých příspěvků: invázne druhy brehových porastov (M. Bencová), historické prvky ve starobylych výmladkových lesích (A. Buček, L. Černušáková), potenciál lистnatých lesov pre poskytovanie dekoratívnej ekosystémovej služby (P. Eliáš, P. Mariničová), ekologická analýza invazovaných společenstev (P.

Gašparovičová), environmentálne hodnotenie kameňolomov (D. Chreno, P. Eliáš), význam brehových porastov (M. Jakubis), ekostabilizačné posobenie trávnato-bylinných spoločenstiev na brehoch (M. Jakubisová), výmladkové a oklestní stromy ve výtvarném umění (J. Lacina), kulturní dědictví v krajině Arcidiecéze olomoucké (I. Machar), venkovský charakter, fenomén na okraji vědeckého zájmu (V. Rýpar).

Budoucnost této konference závisí na zájmu krajinných ekologů a odborníků dalších profesí, zabývajících se venkovskou krajinou o kontakty a o mezioborovou výměnu informací.

Antonín Buček

KONTROLA POUŽITÍ DOTACE ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU

V rámci kontrolní činnosti Akademie věd České republiky a na základě pověření předsedy Akademie věd ČR prof. Ing. Jiřího Drahoše, DrSc. dr.h.c., byla podle zákona o finanční kontrole provedena v listopadu 2016 v Regionální organizaci IALE České republiky kontrola hospodaření s veřejnými prostředky.

Výsledek kontroly je pro nás příznivý, cituji ze závěru Protokolu o výsledku kontroly: „...finanční prostředky přidělené Společnosti na krytí nákladů kontrolovaného projektu byly použity v souladu se Zásadami, Metodickým pokynem i s podmínkami uvedenými v příslušném rozhodnutí Akademie věd ČR o poskytnutí uvedené dotace. Proto není třeba přijímat žádná další opatření.“

Za přípravu podkladů pro kontrolu a bezchybný výsledek kontroly hospodaření patří dík hospodáři CZ-IALE Petru Maděrovi.

Zdeněk Lipský

PŮL STOLETÍ ČASOPISU ŽIVOTNÉ PROSTŘEDIE

Odborný časopis Životné prostredie vydávaný Ústavem krajinné ekologie Slovenské akademie věd v Bratislavě završil v letošním roce svůj 50. ročník. Časopis je známý a prestižní hlavně na Slovensku, ale řadu čtenářů má také v Česku. Nehledě na svůj název obsahuje množství článků, jejichž ústředním tématem a klíčovým slovem je krajina. Toto zaměření odráží i složení mezinárodní redakční rady, v níž najdeme celou řadu známých krajinných ekologů. Ročně nyní vycházejí 4 čísla s celkovým rozsahem ročníku cca 240 – 260 stran. Jednotlivá čísla mají většinou monosemanticke zaměření, nikoliv však výhradně. V roce 2016 to byla téma Dlouhodobý ekologický výzkum (č. 1 a 2), Dlouhodobé procesy a rychlé dopady na krajinu (č. 3) a Ochrana přírody (č. 4). Na rok 2017 jsou naplánovaná téma Modelování krajiny, 50 let environmentálního tisku, Environmentální monitoring a Zelená infrastruktura.

Zdeněk Lipský

PŘÍRODNÍ INFRASTRUKTURA - ÚSES

Skupina zájemců o rozmanité aspekty projektování a tvorby územních systémů ekologické stability se stále pravidelně jednou měsíčně (vždy ve čtvrtek v 17.00) scházela v brněnském Domě ochránců přírody při diskusích u kulatého stolu. Diskuse pořádá Pracovní skupina pro plánování krajiny CZ-IALE ve spolupráci s Regionálním sdružením ČSOP Brno a Ekologickým institutem Veronica.

TÉMATA A GARANTI DISKUSÍ 2015/2016

- 5. 10. 2015 **Biokoridory v obrazu venkovské krajiny** (Prof. Ing. arch. Mojmír Kyselka, CSc.)
- 12. 11. 2015 **Jak se charakter přírodního prostředí musí odrážet v návrzích ÚSES.** Komentář k nové metodice vymezování ÚSES. (RNDr. Martin Culek, PhD.)
- 10. 12. 2015 **Standardy ÚSES a jejich aplikace** (Ing. Michal Kovář, PhD.)
- 28. 1. 2016 **ÚSES v CHKO Pálava a způsoby zakládání biokoridorů** (Ing. Daniel Doubrava)
- 25. 2. 2016 **Vymezování ÚSES v lesích** (Ing. Darek Lacina)
- 10. 3. 2016 **ÚSES, krajinný ráz a komponovaná krajina** (doc. Ing. Petr Kučera, PhD.)
- 14. 4. 2016 **Prvky ÚSES ve Starovicích** – vymezení, projekty, realizace, péče (Ing. Vilém Riháček)
- 20. 10. 2016 **Zkušenosti s projektováním a realizací ÚSES** (Ing. Ondřej Remeš, Ing. Radek Kvasnica)
- 24. 11. 2016 **Investoři a biocentra** (Ing. Draga Kolářová)
- 8. 12. 2016 **Výsledky realizace ÚSES na Znojemsku** (Ing. Ludmila Bínová, CSc.)

Diskuse u kulatého stolu umožňují výměnu informací a tříbení stanovisek. V adresáři je 40 zájemců. Pokud máte zájem o zasílání pozvánek na další setkání, kontaktujte organizátorku diskuzí Ing. Lindu Černušákovou na adresu nepojmenovatelna@gmail.com.

Antonín Buček

15. ROČNÍK SEMINÁŘE ÚSES - ZELENÁ PÁTEŘ KRAJINY

Jubilejný ročník semináře zaměřeného na problematiku územních systémů ekologické stability krajiny se konal 8. – 9. září 2016 na Mendelově univerzitě v Brně. Na pořádání semináře se podíleli CZ-IALE, Mendelova univerzita v Brně, Ministerstvo životního prostředí ČR (záštitu akci poskytl ministr Richard Brabec), Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a brněnská firma Ageris, s.r.o., jejíž pracovníci opět výtečně zajistili bezchybnou přípravu a průběh celé akce.

V rozlehlých prostorách Auditoria maxima na Mendelově univerzitě se ve čtvrtek 8. září sešlo 98 přihlášených účastníků z projekčních firem, orgánů státní správy a samosprávy, univerzit a výzkumných ústavů z celé České republiky. Účastníci semináře obdrželi při prezenci sborník příspěvků, který opět úspěšně editovala Andrea Petrová. Sborník o rozsahu 64

stran obsahuje 8 příspěvků, které jsou také na přiloženém DVD.

V úvodním vystoupení Ing. Eva Voženílková z odboru obecné ochrany přírody a krajiny Ministerstva životního prostředí ČR zasvěceně pojednala o podmínkách a překážkách ochrany a vytváření ÚSES. Jednou z priorit je využití prostředků Operačního programu ŽP 2014–2020 na tvorbu plánů ÚSES v jednotlivých ORP (obce s rozšířenou působností). Pro zpracování těchto plánů vznikla v letošním roce nová Metodika vymezování územního systému ekologické stability. Komentářům k této metodice byl věnován první blok referátů. O biogeografických východiscích vytváření ÚSES pojednal M. Culek, metodiku vymezování ÚSES představil J. Kocián, o velikostních parametrech skladebných částí ÚSES referovala L. Bínová.

Další referáty se zabývaly různými aspekty tvorby ÚSES. O významu nově založených skladebných prvků referovali A.

Buček a L. Černušáková, o využití databáze státní ochrany přírody I. Hönigová, o plánu ÚSES v informačním systému J. Glos, o praktických zkušenostech z projektování a realizace ÚSES D. Lacina a o škodách zvěří na výsadbách ÚSES B. Jelínek a L. Úradníček. Zajímavý byl referát D. Kolářové o biocentrech, vybudovaných soukromými investory (bohužel není ve sborníku).

V pátek 9. září se konala exkurze na nově založená biocentra a biokoridory v okolí Brna, kterou výtečně vedl J. Kocián z firmy Ageris.

Letošní ročník semináře byl opět úspěšný, neboť umožnil kontakty odborníků různých profesí a bezprostřední výměnu informací a názorů o multidisciplinární problematice vymezování, tvorby a péče o územní systémy ekologické stability krajiny, které mají nezastupitelné místo při dlouhodobé snaze o harmonizaci naší kulturní krajiny.

Antonín Buček

NÁVŠTĚVA PROFESORA RICHARDA T.T. FORMANA V ČESKÉ REPUBLICE

Ve dnech 12. až 16. října 2016 navštívil na pozvání České společnosti pro krajinnou ekologii Českou republiku profesor Richard T.T. Forman s manželkou Barbarou. Profesor Forman působící na Harvard University, Graduate School of Design, je považován za jednoho z „otců“ krajinné ekologie. Je autorem řady významných publikací tohoto oboru. Nejstarší a světově nejznámější je základní učebnice *Landscape Ecology* (1986) napsaná společně s Francouzem Michelem Godronem, která byla přeložena do mnoha jazyků a jako jediná z dnes již dlouhé řady zahraničních učebnic také do češtiny (Academia, 1993). K dalším jeho klíčovým publikacím patří zvláštní cenou vyznamenaná *Land Mosaics* (1995), dále *Landscape Ecology Principles in Landscape Architecture and Land-Use Planning* (1996), *Road Ecology* (2003), *Urban Regions: Ecology and Planning Beyond the City* (2008) a nejnovější *Urban Ecology: Science of Cities* (2014).

Manžele Formanovy na letišti v Ruzyni očekávali Pavel Kovář a Tomáš Chuman, kterému je třeba poděkovat za mnohé automobilové přesuny v průběhu pobytu hosta. Po ubytování manželů Formanových v hotelu U kříže pod Petřínem, kde na všechny čekala Markéta Šantrůčková, aby si s Barbarou Formanovou domluvila na další den průvodcovství po staré Praze podle zájmu (paní Barbara se jako muzejník zajímá o předměty všedního života zdejších lidí v minulosti i současnosti, o architekturu a díky

výtvarným sklonům o zachycení reality vlastní rukou).

Hlavní odborný program návštěvy prof. Formana se odehrával ve čtvrtk a v pátek. Ve čtvrtk 13. října prof. Formana v doprovodu prof. Pavla Kováře nejprve přijal v Karolinu prorektor Univerzity Karlovy pro vědeckou činnost, doc. RNDr. Jan Konvalinka, CSc. Součástí audience byla jak diskuse o soudobých problémech vědy na univerzitách, jejich financování a také vysoké hodnocení UK ze strany prof. Formana při vzpomínce na jeho aktivní účast na konferenci spojené s 650. výročím UK v r. 1998, tak speciálně pro něho uspořádaná prohlídka všech důležitých prostor Karolina s doprovodným anglickým výkladem. Za možnost této návštěvy patří dík rektorovi UK, prof. Tomáši Zimovi, který velmi operativně vyšel vstříč navzdory tomu, že R. Forman nebyl oficiálním hostem UK, a delegoval přijetí na pana prorektora J. Konvalinku, kterému patří rovněž dík.

Následoval přesun na Albertov, kde od 11:30 prof. Forman pronesl ve Velké geologické posluchárně Přírodovědecké fakulty přednášku na téma „Urban Ecology Science: Resources Next to Cities and Where to Add a Billion People“. Přednáška byla hojně navštívená nejen studenty a zainteresovanými akademickými pracovníky fakulty. Zúčastnila se jí také většina členů Hlavního výboru CZ-IALE včetně mimopražských a příležitost si nenechaly ujít ani některé významné osobnosti z dalších pražských univerzit nebo z Agentury ochrany přírody a krajiny včetně ředitele F. Pelce. Přednáška vzbudila zaslouženou pozornost, což se projevilo v následné diskusi.

Prof. Forman zase zpětně ocenil zasvěcené dotazy z řad posluchačů. Po krátké pěší cestě přes Vyšehrad nás čekal pozdní společný oběd, při němž pokračovala odborná debata. Dr. J. Plesník (AOPK ČR) pořídil s R. Formanem interview určené pro časopis *Ochrana přírody* (v tištěné podobě bude k nalezení v jednom z posledních čísel r. 2016).

Další den, v pátek 14. října, byla na programu celodenní exkurze do

Pavel Kovář s Richardem T. T. Formanem před budovou Karolina

středočeské krajiny, kterou připravil Zdeněk Lipský. Manžele Formanova na ní dále doprovázeli Dušan Romportl, Tomáš Chuman a Markéta Šantrůčková. Exkurze směřovala na východ od Prahy do Kutné Hory, města zapsaného na Seznam světového přírodního a kulturního dědictví UNESCO. Na přání prof. Formana však nebyla zaměřena na samotné historické památky, ale přednostně na městskou a příměstskou krajину Kutné Hory. Po úvodním seznámení s historickým centrem města se prof. Forman zajímal především o problematiku suburbánní krajiny s prorůstáním města a volné krajiny. Na příkladu okolí Kutné Hory mohly být demonstrovány různé typy současného využití krajiny v okolí města a jeho změn v nedávné minulosti: průmyslová zóna vybudovaná v rámci socialistické industrializace a rozšířená po roce 2000, přetrvávající zemědělské využívání – vyprázdněná otevřená krajina „large-scale collective openfields“, rozvoj rezidenční zástavby, změna krajinných funkcí z krajiny zemědělské produkční na krajinu sportovně rekreační (golfové hřiště a zámek Roztěž), ale i opuštěné plochy s rozvíjející se novou divočinou. Prof. Formana velmi zaujala ukázka realizované ekologické sítě biokoridorů a biocenter (ÚSES) a dodatečně si k nim vyžádal další informace. Oběd v Havířské boudě na Kaňkovských vrších se zase symbolicky uskutečnil v pro Kutnou Horu typické posttěžební krajině, která díky více než 100 let trvajícímu zalesňování nyní plní funkci zeleného pásu kolem města s využitím pro každodenní příměstskou rekreaci jeho obyvatel.

Středočeskou exkurzi zakončila návštěva

Návštěva Vyšehradu s profesorem Formanem

vesnice Ovčáry na Kolínsku, na jejímž katastru vystoupila „na zelené louce“ automobilka TPC. Její vybudování bylo spojené s nevratným záborem kvalitní zemědělské půdy. Prof. Forman se zajímal o dopady nové průmyslové výstavby na krajinu i změny, které tato investice znamenala v životě obce a jejích obyvatel. Na exkurzi stejně jako v Praze prof. Forman hojně fotografoval, takže můžeme očekávat, že se krajinně ekologická problematika Prahy a středočeského regionu objeví i v některé z jeho dalších publikací.

Sobotu 15. října věnovali manželé Formanovi prohlídce historického centra Prahy a v neděli 16. října svou návštěvu v České republice zakončili.

Návštěvu prof. Formana považujeme za úspěšnou a domníváme se, že pro obě strany splnila svůj účel. Ze strany prof. Formana o tom svědčí jeho děkovný dopis, který uveřejňujeme níže. Na uskutečnění návštěvy má lví podíl zakladající člen CZ-IALE a její první předseda prof. Pavel Kovář, který využil svých dlouholetých kontaktů se světovou vědou.

Zdeněk Lipský, Markéta Šantrůčková

VISIT PAR EXCELLENCE!

Dear Pavel:

What a great visit with you in your impressive city! Meeting our plane at the airport was much appreciated. The Hotel U Krize and its location were perfect. From there it was easy to have several delightful walks in different parts of the city.

Meeting with Vice Rector/Chancellor, Professor Assoc. Dr. Jan Konvalinka, was an unexpected honor. He was extremely welcoming and obviously a stimulating leader. Certainly his leading me through the famous old building, including the memorable room where the Faculty of Science (and you) honored me with a Charles University 650th Anniversary Medal, was quite special.

The lecture hall, and especially the stimulating audience, were great for my presentation. Then the luncheon with so many impressive colleagues was really appreciated. How nice to see Hana Rambouskova again; we first met at landscape ecology meetings in the 1980s. I think, and of course she was one of the key translators of my 1986 book with M. Godron. Your colleague of the CZ-IALE and the Journal of Landscape Ecology was most gracious, and presented me with some CZ-IALE funds to help with my trip. By all means, please do thank him again; and thank you! Also I enjoyed the brief interview with your colleague in the Czech Nature Conservancy Agency. If something from it is published, of course I would be pleased to receive a copy.

The next day in the field was a distinct success, quite memorable. Professor Zdenek Lipsky was wonderful, a fountain of valuable information. He took us to so many special places, explained so much, and provided so many valuable insights about Kutna Hora, that I was totally surprised and delighted. He also took us into the agricultural landscape surrounding the town, and opened my eyes to many more insights. Furthermore, he took us to a new village, Ovcary near big industries, an unusual place that I was happy to see. His always-rich commentary helped confirm some models and hypotheses in my present work, and added a number of new ideas. Nice! Be sure to thank him again for me.

One item really caught my eye...the idea and implementation of biocenters and biocorridors across the landscape. For me those helped highlight, and confirm, your sustained leadership in landscape ecology over so many years in the Czech Republic. Your ideas and continued work in landscape ecology will long be evident across the land in your nation. That's quite a legacy.

I especially appreciated and valued the numerous discussions with colleagues, Tomas Chuman and Dusan Romportl. They were wonderful, always pointing out interesting features and delighted to dig into stimulating ideas and discussions. I learned SO MUCH from each of them. Certainly I hope that you will again thank them for me. I send hearty best wishes to both Tomas and Dusan!

My wife is especially appreciative of Marketa Santruckova. She was amazing. In addition to a warm personality, she knows "everything". She led Barbara to numerous magical memorable places, and was always ready to help understand the history and importance of things. I also learned a great deal from her. You "must" again thank Marketa for making our visit so enjoyable and valuable.

So many other things were valuable in my brief Czech visit. Walks and conversations with many colleagues in the city. Interesting books and articles kindly given to me. And Barbara and I had a great final day walking to diverse parts of the city, enjoying the restaurants, and drinking in the atmosphere.

Again many many thanks, and all best wishes to you.

Sincerely,

Richard

KALENDÁŘ AKCÍ

9.- 13. 1. 2017

8th Biennial International Biogeography Society Conference. Salvador, Bahia, Brazílie.

25. 1. 2017

13. historickogeografická konference. Periferie: Krajina (bez)naděje. Přírodovědecká fakulta UK, Praha.

9. 2. 2017

Výroční konference CZ-IALE: Vývoj a dynamika krajinných struktur. Zahradnická fakulta MENDELU, Lednice.

9. - 13. 4. 2017

US-IALE 2017 Annual meeting: People, places, patterns: linking Landscape Heterogeneity and Socio-Environmental Systems. Baltimore, USA.

18. – 20. 4. 2017

Into the wood: Overlapping perspectives on the history of ancient forests. Padova, Itálie.

26. - 29. 4. 2017

2nd International Conference on Forests: Temperate and Boreal Forest Conservation in a rapidly changing world "New scientific findings and implications for future management". Neuschonau, Německo.

14. - 17. 6. 2017

New rural geographies in Europe: actors, processes, policies. Braunschweig, Německo.

20. – 25. 8. 2017

12. INTECOL International Congress of Ecology. Ecology and Civilization in a Changing World. Peking, Čína.

12. - 15. 9.

IALE 2017 European Congress. Ghent, Belgie.

20. – 25. 9.

Wooded rural landscapes in Central and Eastern Europe: biodiversity, cultural legacy and conservation conference. Rzeszow, Polsko.